

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

11 Δεκεμβρίου 2017

**Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού για Αναγνώριση και Διαχείριση Περιστατικών
Σεξουαλικής Κακοποίησης Παιδιών**

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), αναγνωρίζοντας τον καίριο ρόλο των εκπαιδευτικών στην καταπολέμηση και πρόληψη του φαινομένου της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και επιδιώκοντας την περαιτέρω ενίσχυσή τους στην προσπάθεια για εφαρμογή της Νομοθεσίας και στην προστασία των παιδιών, προχώρησε στην έκδοση *Εγχειριδίου Εκπαιδευτικού για Αναγνώριση και Διαχείριση Περιστατικών Σεξουαλικής Κακοποίησης Παιδιών*. Μέσα από την έκδοση επιδιώκει να ενισχύσει περαιτέρω τους/τις εκπαιδευτικούς για το θέμα και να προσφέρει εκείνα τα εργαλεία που θα τους δώσουν τη δυνατότητα, ώστε να αντιλαμβάνονται και να διαχειρίζονται με τον ενδεδειγμένο τρόπο περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών.

Το Εγχειρίδιο έχει ετοιμαστεί από τη Συντονιστική Επιτροπή Πρόληψης και Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών (είναι υπεύθυνη για όλη τη δράση του ΥΠΠ στο θέμα), με την επιστημονική καθοδήγηση και εποπτεία της Δρ Ελένης Καραγιάννη, Κλινικής Ψυχολόγου, Συντονίστριας Κλινικής Εκπαίδευσης του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου. Ο σχεδιασμός και η ηλεκτρονική επιμέλεια ανήκει στην Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου.

Το *Εγχειρίδιο* καλύπτει ένα ευρύ φάσμα γνώσεων – νομικής, παιδαγωγικής, ψυχοκοινωνιολογικής φύσεως – γύρω από το πολύ σοβαρό φαινόμενο της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών, που καλούνται να αξιοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί προκειμένου να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης.

Το *Εγχειρίδιο* στοχεύει κατά κύριο λόγο στα πιο κάτω:

- Να γίνει κατανοητό τι συνιστά σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, ποιες είναι οι συνέπειές της στα παιδιά και ποιες οι ενδείξεις για πιθανή σεξουαλική κακοποίηση τόσο για τα παιδιά – θύματα όσο και για τους δράστες,
- Να γίνουν κατανοητά τα στάδια σεξουαλικής ανάπτυξης και οι αναμενόμενες σεξουαλικές συμπεριφορές των παιδιών, συγκρινόμενες με συμπεριφορές που χαρακτηρίζονται ως επιβλαβείς,
- Να δοθούν βασικές κατευθυντήριες γραμμές, ώστε να τηρούνται οι βασικές διαδικασίες (πρωτόκολλο ενεργειών) για τη διαχείριση περιστατικών

- σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης ανηλίκων, τα οποία αναφέρονται στο σχολείο ή εκδηλώνονται στον χώρο του σχολείου,
- Να γίνουν κατανοητές οι βασικές προληπτικές διαδικασίες, που καλούνται να εφαρμόσουν τα σχολεία, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, σε σχέση με τη σεξουαλική κακοποίηση των παιδιών.

Συγκεκριμένα, στο εν λόγω *Εγχειρίδιο* γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις πρόνοιες της Νομοθεσίας [«Ο Περί της Πρόληψης και Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο του 2014» (91(Ι)/2014)] και γίνεται διάκριση της σεξουαλικής κακοποίησης από τις συναινετικές δραστηριότητες μεταξύ ανηλίκων. Επισημαίνονται οι πολύ σοβαρές συνέπειες της κακοποίησης στα παιδιά - θύματα και αναλύονται οι πιθανές ενδείξεις, ενώ αναλύονται πιθανές συμπεριφορές των δραστών που μπορεί να είναι, επίσης, ανήλικοι. Ειδική αναφορά γίνεται επίσης στη διαδικτυακή κακοποίηση και στη διαδικτυακή άγρα ανηλίκων (grooming).

Στο *Εγχειρίδιο* καταβάλλεται σημαντική προσπάθεια να διασαφηνιστούν τα πλαίσια εντός των οποίων θα λειτουργήσουν οι εκπαιδευτικοί, εάν αντιληφθούν περιστατικό πιθανής σεξουαλικής κακοποίησης παιδιού. Καταγράφονται οι βασικές αρχές για διαχείριση του περιστατικού και αναφορά του, ενώ καταγράφονται επίσης οι βασικές αρχές διαχείρισης των γονέων. Επισημαίνεται ότι σε καμία περίπτωση δεν απαιτείται από τους γονείς του θύματος ή των δραστών, αν είναι ανήλικοι, η συγκατάθεση για την αναφορά της κακοποίησης.

Σε ειδικό κεφάλαιο του *Εγχειριδίου* γίνεται αναφορά στο θέμα της πρόληψης και επισημαίνεται ιδιαιτέρως η σημασία της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης των παιδιών, ως βασικό μέτρο πρωτογενούς πρόληψης.

Η έκδοση του *Εγχειριδίου* αποτελεί ακόμα μια ενέργεια προώθησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας και αποτελεί μέρος του ευρύτερου σχεδιασμού του Υπουργείου για υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης. Οι δράσεις του Υπουργείου θα συνεχιστούν σε όλα τα επίπεδα και θα συνεχίσουν να θέτουν ως σημαντική προτεραιότητα την ενίσχυση του/της εκπαιδευτικού στο έργο του/της προστασίας των παιδιών από τη σεξουαλική κακοποίηση.